

Допиши слова, які характеризують нашу мову.

Українська мова

Що ти можеш зробити для збереження і розвитку рідної мови?

2. Прочитай слова, обведи в них спільну частину.

Мова, мовить, мовлення, мовний, промова.

Підкресли в тексті слова з цією частиною. Запиши, скільки їх.

3. Попрацюйте в парах. Прочитайте по черзі речення, доповнюючи їх потрібними словами. Допишіть ці слова.

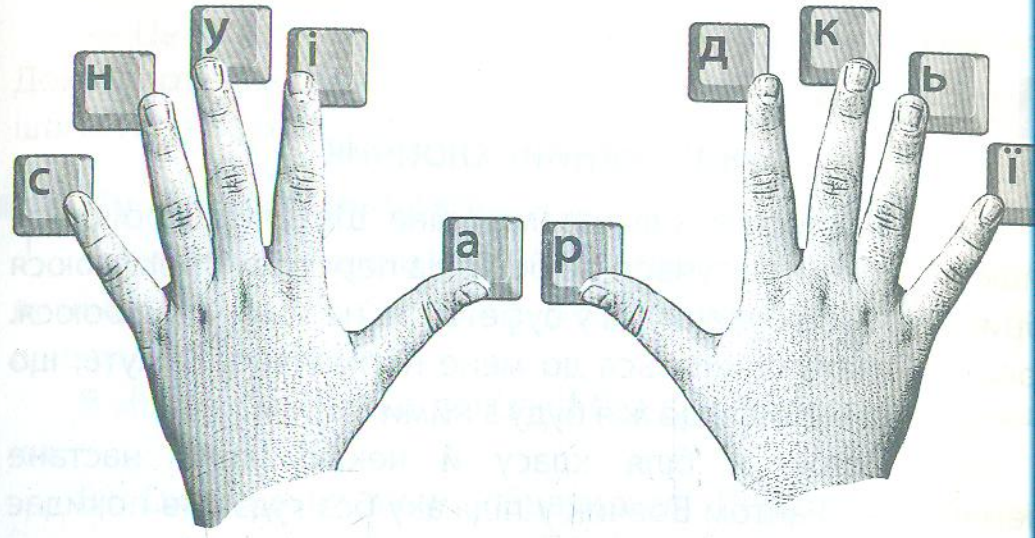
У німців рідна мова — . У китайців —

. Поляки говорять

овою. Наша рідна мова —

Запиши своє речення про українську мову.

5. «Надрукуй» слова українська і дідусь. Пам'ятай, що кожному пальчику відповідає одна буква.

- Потренуйся робити це кожного разу швидше.
- Склади звукову модель другого слова.

[Empty rectangular box for writing a word model]

- Із кожним словом склади словосполучення. Запиши їх.

Large empty grid for writing word combinations.

СЛОВА ВВІЧЛИВОСТІ

Послухай.

«ВИХОВАНИЙ» ХЛОПЧИК

У наших хлопців із дівчатами війна. Ще з першого класу. Мише я у тих битвах участі не беру. На перервах прогулююся коридором або булочку їм у буфеті. І це не тому, що я боюся. Просто дівчата ставляться до мене нормально. Кажуть, що — вихований. Навіщо ж я буду з ними битися?

Якось стою я біля класу й чекаю, коли настане «перемир'я». Раптом Вовчик у піджаку без ґудзиків покидає «поле бою» і прямує до мене.

Прочитайте в парах по черзі.

— Ти чого тут? Злякався? Ми цілими днями воюємо, навіть поїсти ніколи, а він стіни підпирає! Даю тобі три перерви, щоб ти когось із дівчат образив. Інакше всім розкажу, що — боягуз.

— Не вмію, — кажу, — дівчат ображати. Мене цього не учили.

— А нас що, вчили? — засміявся Вовчик. — Самоосвітою тебе займатися, а не булочки їсти! Гарзд, я тобі підкажу: за першу перерву ти отримав пенал у Оксани. Побачиш, як вона образиться.

Забрав я в Оксани (сусідки по парті) пенал. Соромно, але нічого не було. А вона сміється:

— Бери на пам'ять. Я вже давно про новий мрію.

На другій перерві Вовчик знову до мене підходить:

— Не вийшло? А ти спробуй ще раз — викинь її портфель через вікно. Клас на першому поверсі — з портфелем нічого не станеться.

Узяв я Оксанчин портфель, поставив на підвіконня і зіштовхнув униз.

А Оксанка й каже:

— Це ти класно придумав. Я сьогодні урок не вивчила. Доки портфель діставатиму, до дошки викличуть когось іншого. І як ти здогадався?

Прочитай самостійно.

Залишилася в мене в запасі ще одна перерва. Якщо знову нічого не вийде, оголосить мене Вовчик боягузом на всю школу.

Я зібрав свої речі в рюкзак і без слів пересів до Маринки.

Як Оксанка на мене образилася! Перестала вітатися, а через місяць взагалі перейшла до іншої школи.

Вовчик, звісно, був задоволений. А я — ні. Увесь час думаю: навіщо я образив Оксанку? Хіба це був єдиний спосіб довести, що я — не боягуз?..

(За Тамарою Шульгою)

- Чому слова «перемир'я» і «поле бою» в тексті написані в лапках? Поясни їхнє значення.
- Які відносини були в класі у хлопців з дівчатами?
- Чи справді головний герой був вихованим хлопчиком?
- Що сталося б, якби хлопчик не погодився на пропозицію Вовчика?
- Про що говорить Оксанчина поведінка?
- Як би ти вчинив на місці головного героя?

2. Прочитай.

Ми часто говоримо один одному: здрастуйте, доброго здоров'я. Цим ми висловлюємо своє ставлення до людини. Слово «здрастуйте» має чудодійну властивість. Воно пробує пробудити почуття взаємної довіри, зближує людей. Звертаючись

Один до одного з проханням, ми говоримо: будь ласка. У цих простих і чудових словах — наша повага до **гідності** людини, шанування в ній самостійності, незалежності.

- Підкресли в тексті слова ввічливості.
- Поясни значення виділеного слова. Встав пропущені букви.

г д н с ь — с м о п в г а

- Допиши слова, які ти вживаєш, коли:
вітаєшся —
прощаєшся —
вбачаєшся —
просиш —

Поділи речення на слова і прочитай. Як ти його розумієш?
Ніщонедається так легко тане, цінуюється так дорого, як ввічливість.

5. З'єднай частини прислів'їв. Поясни, що вони означають.

- Добре слово краще • свого слова.
- Будь господарем • так і тебе вітатимуть.
- Як ти вітаєш, • той і сам добро має.
- Хто людям добра бажає, • за цукор і мед.

6. Прочитай вірш Миколи Возіянова.

Бігав зайчик по травичці
Й наступив на хвіст лисичці,
Їжачку — на лапку,
А грибу — на шапку.
Преед жокним нів привіс
Й вичабався сот равіз.

Виправ помилки в останньому реченні і запиши його.

Blank handwriting lines for correcting the poem's last sentence.

Підкресли, перед ким вбачався зайчик.

АБЕТКА. ЗВУКИ І БУКВИ

Прочитай.

АБЕТКА-ЛІЧИЛКА

А, Бє, Ве, Ге, Ге, Де, Е —

Ось вже перша сімка є.

Є — не сім, а вісім вже! —

Заявила буква Же.

Сперечались Зе та И —

Далі пісеньку вели.

І — мирило Іх, а іЙ —

в шапочці стоїть новій.

Ка, еЛ, еМ, еН, О, Пе, еР

разом ходять відтепер.

еС — свистало, Те — товклося.

У, еФ, Ха, Це, Че здалось:

Ша і Ща убік пішли

Та Ъ (знак м'якшення) знайшли.

Ю і Я не вийшли з гри:

— Всі ми тут, нас — тридцять три!

(За Любов'ю Голотою)

Прочитайте в парах по черзі. Поставте по два запитання за змістом вірша.

Запишіть відповідь на запитання «Скільки букв в абетці?».

Запишіть, як іще можна назвати абетку.

А Б Т

А Л Ф І

А З К

3. Правильно прочитай букви абетки.

А Б В Г Г Д Е Є Ж З И І Й К Л М Н
О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я

Обведи букви, які завжди позначають два звуки.

Підкресли букву, яка не позначає звук.

Пограйте в парах: один указує на букву, інший — називає слово на цю букву.

4. Прочитай і допиши правильні слова.

Букви ми ч   є м і п ше о.

Звуки ми ч   о і в м о я є

5. Склади звукову модель слова *абетка*.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. Запиши речення за схемою   так, щоб усі слова починалися з однієї букви.

Зразок. Зранку зійде золота зоря.

7. Прочитай слова. Підкресли ті, в яких звуків більше, ніж букв.

Мова, дощ, ластівка, лялька, кінь, якір, вікно, їжа.

8. Допиши букви.

Р Ц Р Ж Л

